

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди
Польське Товариство педагогіки філософічної
імені Броніслава Ф. Трентовського (ТРФ)
Відділення загальної педагогіки та філософії освіти
Національної академії педагогічних наук України
Інститут вищої освіти НАПН України
Кафедра філософії

За підтримки
МІЖНАРОДНОГО БЛАГОДІЙНОГО ФОНДУ
«ФОНД ОЛЕКСАНДРА ФЕЛЬДМАНА»

МАТЕРІАЛИ
XXII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

«ОСВІТА І ДОЛЯ НАЦІЇ»

**«ОСВІТА У ВИКЛИКАХ СЬОГОДЕННЯ:
СВІТОВІ ТА УКРАЇНСЬКІ КОНТЕКСТИ»**

(25–26 червня 2021 року)

Харків
ХНПУ – 2021

Редакційна колегія:

- М.Д. Култаєва** – доктор філософських наук, професор, завідувачка кафедрою філософії, головний редактор; Україна;
- Н.В. Радіонова** – доктор філософських наук, професор, заступник головного редактора; Україна;
- С.В. Бережна** – доктор філософських наук, професор; Україна;
- Бертелсен Дейл** – доктор філософії, професор Блумбергського університету; США;
- Гулда Мечислав** – доктор соціологічних наук, професор Гданського університету; Польща;
- І.Д. Денисенко** – доктор філософських наук, професор, Україна;
- О.О. Дольська** – доктор філософських наук, професор, Україна;
- І.О. Радіонова** – доктор філософських наук, професор; Україна;
- О.В. Садох** – доктор філософських наук, професор; Україна;
- М.В.Триняк** – доктор філософських наук, професор; Україна;
- О.М. Роговський** – доктор філософських наук, професор; Україна;
- К. Штадлер** – доктор філософських наук, професор Віденського Інституту права, Австрія.

Затверджено Вченою радою

*Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол №6 від 30 червня 2021 року*

«Освіта і доля нації». «Освіта у викликах сьогодення: світові та українські контексти»: Матеріали ХХІІ Міжнародної науково-практичної конференції (25–26 червня 2021 року) / Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди. – Харків: ХНПУ, 2021. – 96 с.

Збірник містить матеріали доповідей з питань філософії, світоглядної культури, життєтворчості та актуальних проблем освіти і виховання у сучасних соціокультурних контекстах.

Збірник розраховано на наукових та практичних працівників у галузі освіти, викладачів вищої та середньої школи, докторантів, аспірантів, магістрів та студентів вищих навчальних закладів.

ЛІНГВІСТИЧНА ГЛОБАЛІЗАЦІЯ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

М.В. Триняк, м. Харків

Лінгвістична глобалізація сьогодні у парадоксальний спосіб створює можливості для більш широкого розгортання інтеркультурної комунікації через спрощення процесу пошуків спільної мови. Водночас поширення «глобальної англійської мови» в освітній інтеркультурній комунікації може приховувати зони нерозуміння, ускладнювати подолання бар'єрів між представниками інших культур через хибні уявлення про людинотворчий потенціал транскультурності.

Глобальна англійська мова у новій педагогічній реальності, що конституюється у сучасних соціокультурних контекстах, на відміну від живої англійської або її американської версії, втрачає свою буттєву і культурну укоріненість, перетворюється на культурну техніку і застосовується суто інструментально.

Лінгвістична глобалізація характеризується функціональною амбівалентністю, яка, з одного боку, пришвидшує процеси культурної інтеграції у планетарному вимірі, а з іншого – посилює культурне відчуження людини. Дана проблема має піддаватися всебічному аналізу та є вартою детальнішого розгляду, адже вплив лінгвістичної глобалізації на діалогічні освітні практики здебільшого залишається поза межами рефлексії філософії освіти.

«Немає мови і наріччя, які не були б здатними стати зняряддям неосяжно різноманітної і глибокої думки. Мова – це засіб творення думки, мислення й пізнання, шлях усвідомлення естетичних і моральних ідеалів» [1, с. 229]. О.О. Потебня, розвиваючи висловлену Вільгельмом Гумбольдом думку про нерозривність мови і людського способу буття в світі, рішуче виступає проти мовної асиміляції, за збереження і розвиток усіх національних мов як найглибших стихій народного буття.

Будь-які спроби зменшити значущість рідної мови навіть задля розширення освітніх горизонтів означатимуть кінець так званої «педагогічної інтимності», тобто означатимуть неможливість екзистенційного педагогічного діалогу. Зокрема, на це звертає увагу відомий німецький філософ-екзистенціаліст О.-Ф. Больнов у праці «Мова і виховання», де він пропонує свою версію діалогічної педагогіки як діалогу між вихователем і вихованцем, спільним ґрунтом яких є мова і національна культура [2]. Ця позиція є трансформацією гумбольдтіанської філософії мови, яка розкривала глибинний зв'язок між мовою і формуванням особистості, її світоглядом і внутрішнім світом. Але сьогодні між

20. Слепцова О.В. Деякі особливості формування вокально-технічних навичок майбутніх викладачів мистецтв на індивідуальних заняттях з постановки голосу он-лайн.....	50
21. Тищенко Т.І. Реалізація виховного потенціалу шкільного курсу літератури в умовах дистанційного навчання	52
22. Триняк М.В. Лінгвістична глобалізація: виклики сьогодення.....	53
23. Черепанова С.О. До проблеми трансформації науково-освітньої галузі України	55
24. Dezhong Wang How network society impact the teenager socialization	59
25. Бугар В. «Карантинна гавань» поезії як відповідь на пандемічний виклик	61

СЕКЦІЯ МОЛОДИХ НАУКОВЦІВ

26. Востротін О.В. Філософія щастя у професійному визначенні лікаря і педагога	63
27. Панкова О.А. Чи може медична наука бути повністю вільною від цінностей?	65
28. Фадєєва А.О. У чому полягає гуманістичне призначення науки у добу глобалізації?.....	67
29. Шевченко Ю.В. Філософія у повсякденній праці лікаря і вчителя	69

СЕКЦІЯ СТУДЕНТСЬКИХ ПУБЛІКАЦІЙ

30. Водяницька Л. Гроші – причина всіх бід: чому вони мають владу над людьми	71
31. Жук О. Формування історичного почуття у дітей дошкільного віку	74
32. Сюсюк Д. «Через споглядання хаосу, розум доходить до всезагального пізнання абсолютного» (Фрідріх Шеллінг).....	76
33. Серік О. «Як прочитати людину?».....	78
34. Охрімович А. Історія для школярів: між хронологією і змістом	79
35. Ляшенко К. Філософські проблеми дошкільного виховання	81